

โอะคุริงะนะในคำกริยาภาษาญี่ปุ่นรูปพจนานุกรม Okurigana in Japanese Verbs Appearing in Dictionary Form

นฤมล ลิปิยะชาติ*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาคำกริยาพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่นที่เขียนด้วยอักษรคันจิและลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะว่า มีจำนวนคำเท่าใด โดยแบ่งตามกลุ่มที่มีเสียงท้ายเหมือนกัน ศึกษาลักษณะและจำนวนพยางค์ของโอะคุริงะนะ และศึกษารูปลักษณะเฉพาะของโอะคุริงะนะในคำกริยาประเภททอกรรรมกริยาและสกรรรมกริยา จากพจนานุกรมที่ใช้ในงานวิจัยมีทั้งหมด 4,793 คำ พบว่า คำกริยาในโครงสร้างแบบที่ 5 ซึ่งเป็นลักษณะของคำประสมมีจำนวนมากที่สุด 2,251 คำ รองลงมาเป็นคำกริยาในโครงสร้างแบบที่ 1 ซึ่งมีลักษณะของคำเดี่ยวมี 1,907 คำ อันดับที่สามเป็นคำกริยาในโครงสร้างแบบที่ 4 ซึ่งเป็นคำที่ประกอบขึ้นด้วยอักษรคันจิสองตัวตามด้วยโอะคุริงะนะ มี 489 คำ ในกลุ่มคำกริยาที่แบ่งตามเสียงท้ายคำกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กลุ่มที่ลงท้ายด้วยเสียง /-eru/ มีจำนวน 1,392 คำ กลุ่มที่สองคือกลุ่มที่ลงท้ายด้วย ゑ ru มีจำนวน 1,098 คำ กลุ่มที่สามคือกลุ่มที่ลงท้ายด้วย す su มีจำนวน 917 คำ กลุ่มที่ลงท้ายด้วย つ tsu, ぐ gu และ ぶ bu มีไม่ถึง 100 คำ และกลุ่มที่ลงท้ายด้วย ぬ nu มีเพียง 2 คำ

ในเรื่องลักษณะและจำนวนพยางค์ของโอะคุริงะนะพบว่า คำกริยาประเภทที่ 1 มีโอะคุริงะนะได้ตั้งแต่ 1 ถึง 5 พยางค์ โอะคุริงะนะ 1 พยางค์เกิดได้ในทุกกลุ่มเสียง คำกริยาประเภทที่ 2 มีจำนวน 3 ถึง 5 พยางค์ คำกริยาประเภทที่ 3 มีโอะคุริงะนะมากที่สุดเพียง 2 พยางค์ คำกริยาประเภทที่ 4 และ 5 มีโอะคุริงะนะได้ตั้งแต่ 1 ถึง 4 พยางค์ โอะคุริงะนะ 1 พยางค์เกิดได้ในทุกกลุ่มเสียง

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ในเรื่องลักษณะเฉพาะของโอะคุริงะนะในคำกริยาประเภทกรรมกริยา และกรรมกริยาพบว่า ไม่สามารถจะสร้างกฎที่แน่นอนเพื่ออธิบายได้ว่า เมื่อคำกริยา ในรูปกรรมกริยามีรูปแบบของโอะคุริงะนะเช่นนี้ คำกริยารูปกรรมกริยาจะมีรูปแบบ โอะคุริงะนะเช่นไร เพียงแต่อาจแบ่งกว้าง ๆ ได้ 3 แบบ คือเมื่อกรรมกริยาลงท้าย ด้วยเสียง /-u/ กรรมกริยาจะลงท้ายด้วย ず- su กรรมกริยาลงท้ายด้วยเสียง /-u/ กรรมกริยาจะลงท้ายด้วยเสียง -e/ru และกรรมกริยาลงท้ายด้วยเสียง -e/ru กรรมกริยาจะลงท้ายด้วยเสียง /-u/

คำหลัก : โอะคุริงะนะ, คำกริยาภาษาญี่ปุ่นรูปพจนานุกรม

Abstract

This research is aimed to examine the number of dictionary formed Japanese verbs which are in Kanji and entailed by Okurigana categorized by similar ending sounds; secondly, to consider characteristics and number of syllable of Okurigana; and thirdly, to examine the particular forms of Okurigana in transitive and intransitive verbs. From the dictionary used in this research, there are 4,793 Japanese verbs found. The result shows that the largest group of verbs found is that of the fifth category (compound form) which is consisted of 2,251 words. The second group of verbs found is that of the first category (single-word form) which is consisted of 1,907 words. The third group is that of the fourth category (two kanji characters and okurigana) which is consisted of 489 words. When examining the verbs according to their ending sounds, the findings show that the biggest group, which is consisted of 1,392 words, is the group of verbs ending with /-eru/ sound. The following group which is consisted of 1,098 words is the group of verbs ending with る /ru/ sound. The third group which is consisted of 917 words is the group of verbs ending with ず /su/ sound. For those verbs ending with つ /tsu/, く /gu/ and ぶ /bu/ sounds, the number of them altogether is less than 100 words and there are only two verbs ending with ん /nu/ sound.

Considering characteristic and number of syllable of Okurigana, it is found that the numbers of syllable of Okurigana in the first category are from 1 to 5 and 1-syllable Okurigana can appear in all phonetic categories. The numbers of syllable of Okurigana in the second category are from 3 to 5. The maximum number of syllable of Okurigana in the third category is only 2. The numbers of syllable of Okurigana in the fourth and fifth categories are from 1 to 4 and 1-syllable Okurigana can appear in all phonetic categories.

For the specific characteristics of Okurigana in transitive and intransitive verbs, it is found that there is no specific syntactic rule explaining coincidence of the existence and the form of Okurigana. However, it can be widely separated into three main types as followed. Firstly, when intransitive form ends in /-u/ sound, the transitive form will end in ず/-su/ sound. Secondly, when intransitive form ends in /-u/ sound, the transitive form will end in /-e/ru sound. Thirdly, when intransitive form ends in /-e/ru sound, the transitive form will end in /-u/ sound.

Keywords : Okurigana, Verbs in Dictionary Form

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นมีทั้งหมด 3 ชุด คือ อักษรคันจิ (漢字 kanji) อักษรฮิระงานะ (平仮名 hiragana) และอักษรคะตะคะนะ (片仮名 katakana) ในที่นี้ไม่นับรวมอักษรโรมaji (Roumaji) ซึ่งเป็นอักษรภาษาอังกฤษที่นิยมใช้แสดงเสียงอ่านของตัวอักษรทั้งสามชนิดข้างต้น ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยทั่วไปจะใช้ตัวอักษรทั้งสามชนิดที่กล่าวมานี้ปะปนกันอยู่เสมอ

อักษรคันจิเข้ามาสู่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อประมาณศตวรรษที่ 4 พร้อมกับการเผยแพร่ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่จะใช้อักษรคันจิเขียนแทนคำที่มีความหมายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคำนาม คำกริยา หรือ คำวิเศษณ์

ต่อมามีอักษรชนิดหนึ่งเรียกว่า มันโยงานะ (manyougana 万葉仮名) ซึ่งเป็นตัวอักษรคันจิที่ใช้เป็นอักษรแทนเสียงสำหรับเขียนข้อความที่เป็นภาษาญี่ปุ่น

ต่างกับอักษรคันจิทั่วไปที่ใช้เพื่อเขียนแทนความหมาย ชื่อเรียกมันโยะนะ มาจากหนังสือชื่อ มันโยชู (manyoushuu 万葉集) เป็นวรรณกรรมเก่าแก่ที่เขียนขึ้นเป็นภาษาญี่ปุ่นเมื่อประมาณกลางศตวรรษที่ 8 ซึ่งเขียนโดยการเลือกอักษรคันจิบางตัวมาใช้แทนเสียง

การเขียนผลงานทางวรรณกรรมของญี่ปุ่นยังคงดำเนินต่อมาโดยใช้อักษรมันโยะนะ Miller (1980) กล่าวว่าเมื่อนำอักษรคันจิหรือที่เรียกว่ามันโยะนะ มาเขียนผลงานในภาษาญี่ปุ่นนานเข้า รูปร่างของตัวอักษรที่เขียนจึงเริ่มเปลี่ยนจากเหลี่ยมเป็นโค้งมนมากขึ้น มีการปรับแก้ไขระบบของตัวอักษรให้สอดคล้องกับภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น จากวิวัฒนาการเหล่านี้ เมื่อเข้าสู่ครึ่งหลังของศตวรรษที่ 9 ญี่ปุ่นได้ประดิษฐ์ตัวอักษรคะนะ (kana) ขึ้น โดยดัดแปลงรูปร่างของอักษรคันจิเหล่านั้นให้เขียนง่ายขึ้น อักษรมันโยะนะที่มีการปรับรูปแบบการเขียนจึงได้ชื่อใหม่ว่า อักษรฮิระะนะ และอักษรคะตะคะนะอย่างที่เราเรียกกันในปัจจุบัน

เมื่อมีการใช้อักษรคะนะ คนญี่ปุ่นจึงเริ่มใช้อักษรคะนะเขียนแทนหน่วยคำทางไวยากรณ์ประเภทคำช่วยต่าง ๆ และเขียนแทนหน่วยคำเดิมที่มีการเปลี่ยนรูปจากเหตุปัจจัยดังที่กล่าวมานี้จึงเป็นที่มาของการเขียนภาษาญี่ปุ่นด้วยอักษรคันจิประสมกับอักษรคะนะที่อาจจะกล่าวได้ว่า เป็นอักษรที่คนญี่ปุ่นคิดค้นดัดแปลงขึ้นมาเอง และเรียกอักษรส่วนที่ใช้กับอักษรคันจินั้นด้วยชื่อเฉพาะว่า โอะคุริะนะนะ (送り仮名 okurigana) จะเห็นว่าโอะคุริะนะนะคืออักษรฮิระะนะนะที่ใช้เขียนประกอบตัวอักษรคันจิโดยเฉพาะนั่นเอง

โอะคุริะนะนะ (送り仮名 okurigana) เป็นอักษรคะนะของญี่ปุ่นที่ใช้เขียนประกอบตัวอักษรคันจิ ปัจจุบันใช้อักษรฮิระะนะนะเป็นโอะคุริะนะนะเพื่อเขียนต่อท้ายอักษรคันจิสำหรับแสดงลักษณะทางไวยากรณ์ ไม่นิยมใช้อักษรคะตะคะนะ และขณะเดียวกันก็สามารถทำให้เกิดความแตกต่างทางความหมายของคำได้ด้วย Smith (1996: p.212) กล่าวว่าไว้ว่า "Okurigana are hiragana added after kanji to encode inflectional elements. The present guidelines for okurigana were issued in the Cabinet Notification "Okurigana no tsukekata" in 1973." และจาก speedy look encyclopedia 2010. ได้ให้คำจำกัดความว่า "Okurigana is Kana suffixes that follow Kanji in written Japanese orations. Its use is to give

him to flections to the adjectives or verbs, an okurigana in a verb can indicate the time of the same (future present past or/), give an affirmative or negative meaning to him, or add a courtesy level to him. At present the “okurigana” is written with Hiragana,.....” หมายความว่า โอะคุริงะนะเป็นหน่วยคำเติมท้ายอักษรคันจิในการเขียน การใช้โอะคุริงะนะมักจะใช้เพื่อเติมท้ายคำคุณศัพท์และคำกริยา โอะคุริงะนะที่เติมท้ายคำกริยาสามารถแสดงเวลาว่าเป็นอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต หรืออาจจะให้ความหมายที่เป็นบอกเล่าหรือปฏิเสธ หรืออาจจะเพิ่มระดับความสุภาพให้แก่คำกริยาได้ด้วย ปัจจุบันนิยมเขียนโอะคุริงะนะโดยใช้อักษรฮิระงะนะทั้งหมด Coulmas (1989, p.133) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “The combination of Kana and Kanji in running text characteristic of contemporary usage provides the reader with some grammatical structure, as lexical and grammatical morphemes are graphically distinguished, and hence facilitates the reading process. It also helps to disambiguate multivated Kanji.” เป็นการสนับสนุนว่า โอะคุริงะนะเป็นอักษรที่ใช้เพื่อประโยชน์ทางไวยากรณ์ ช่วยกระบวนการอ่าน และช่วยลดความกำกวมของคันจิได้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น

- 生 เมื่ออักษรตัวนี้เกิดเดี่ยว ๆ จะอ่านว่า nama แปลว่า ‘raw’ หรืออ่านว่า ki แปลว่า ‘alive’
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ ち กำกับอยู่ด้วย เป็น 生ち จะอ่านว่า ou แปลว่า ‘expand’
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ 老 จะอ่านว่า ikiru แปลว่า ‘live, exist’
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ かす กำกับอยู่ด้วย เป็น 生かす จะอ่านว่า ikasu แปลว่า ‘arrange’
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ ける กำกับอยู่ด้วย เป็น 生ける จะอ่านว่า ikeru แปลว่า ‘keep alive’
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ ぶ กำกับอยู่ด้วย เป็น 生ぶ จะอ่านว่า umu แปลว่า ‘produce’

- เมื่อมีโอะคุริงะนะ まれる หรือ れる กำกับอยู่ด้วย เป็น 生まれる หรือ 生れる จะอ่านว่า umareru แปลว่า 'be born'
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ える กำกับอยู่ด้วยเป็น 生える จะอ่านว่า haeru แปลว่า 'grow, spring up'
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ やす กำกับอยู่ด้วยเป็น 生やす จะอ่านว่า hayasu แปลว่า 'grow'
- เมื่อมีโอะคุริงะนะ じる กำกับอยู่ด้วยเป็น 生じる จะอ่านว่า shoujiru แปลว่า 'occur'

จากตัวอย่างที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ความหมายของคำหรือตัวอักษรคันจิเพียง 1 ตัวจะมีความแตกต่างกันออกไปได้หลายอย่าง โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้ ต้องอาศัยโอะคุริงะนะที่ต่อท้ายคำเพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายได้ชัดเจน ดังที่ Coulmas ได้กล่าวไว้ข้างต้น และอาจจะกล่าวในทางกลับกันได้ว่าโอะคุริงะนะที่เติมเข้าไปหลังอักษรคันจินั้นเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดคำใหม่ และความหมายใหม่ที่แตกต่างออกไปจากเดิม ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า โอะคุริงะนะมีความสำคัญมากในการช่วยให้อักษรคันจิเพียงตัวเดียวกลายเป็นคำใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกหลายคำในภาษาญี่ปุ่น และช่วยให้เข้าใจความหมายของอักษรคันจินั้น ๆ ได้ชัดเจนขึ้น หรืออาจจะพูดได้ว่าหากไม่มีการเติมโอะคุริงะนะ การสร้างคำใหม่ ๆ คงเป็นไปได้ยาก และการทำความเข้าใจความหมายของอักษรคันจิตัวเดียวจะเป็นไปได้ยากเช่นกัน

เมื่อโอะคุริงะนะมีประโยชน์ในการสร้างคำใหม่ และช่วยให้เข้าใจความหมายของคันจิที่มีหลายความหมายได้เช่นนี้ การเขียนโอะคุริงะนะกำกับอักษรคันจีย่อมมีความสำคัญและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาคำกริยารูปพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่นที่เขียนด้วยอักษรคันจิต่อด้วยโอะคุริงะนะ ว่ามีจำนวนคำเท่าใด (จากพจนานุกรมเล่มที่ใช้ในการวิจัย) โดยแบ่งตามกลุ่มที่มีเสียงท้ายเหมือนกัน และกลุ่มประเภทคำ

2. ศึกษาลักษณะและจำนวนพยางค์ของโอะคุริงะนะในคำกริยารูป พจนานุกรม

3. ศึกษารูปลักษณะเฉพาะของโอะคุริงะนะในคำกริยาประเภทกรรมกริยา และสกรรมกริยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะของโอะคุริงะนะในคำกริยาภาษาญี่ปุ่น
2. ทราบว่าคำกริยาภาษาญี่ปุ่นที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะที่มีเสียงเหมือนกัน มีจำนวนเท่าใด และโอะคุริงะนะที่ใช้มีกี่พยางค์และมีลักษณะเช่นใด
3. เข้าใจลักษณะเฉพาะของโอะคุริงะนะในคำกริยาประเภทกรรมกริยา และสกรรมกริยา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการรวบรวมคำกริยาภาษาญี่ปุ่นจำนวนมากเท่าที่จะเป็นไปได้ จึงเลือกที่จะรวบรวมข้อมูลจากพจนานุกรม เพื่อความสะดวกในการแปลความหมาย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจึงเลือกเก็บข้อมูลจากพจนานุกรม ญี่ปุ่น – อังกฤษ ขนาดใหญ่ที่มีคำศัพท์จำนวนมาก เป็นพจนานุกรมที่หาได้ในประเทศไทย งานวิจัยนี้จึงเลือกพจนานุกรม ญี่ปุ่น – อังกฤษชื่อ Kenkyusha's New Japanese – English Dictionary 4th edition (1988) ที่มี Koh Masuda เป็นบรรณาธิการ พิมพ์โดยบริษัท Kenkyusha ประเทศญี่ปุ่น มีทั้งหมด 2,066 หน้า มีคำศัพท์ทั้งหมดประมาณ 80,000 คำ พจนานุกรมฉบับนี้เป็นพจนานุกรมที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ มีจำนวนคำศัพท์มาก เป็นพจนานุกรมที่มีผู้ใช้จำนวนมาก (http://en.wikipedia.org/wiki/Kenky%C5%AB_Kenkyusha's_New_Japanese-English_Dictionary เข้าถึงได้เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2553) กล่าวถึงพจนานุกรมฉบับนี้ว่า “Since its first publication in 1918, Kenkyuusha's New Japanese-English Dictionary (新和英大辞典 Shin wa-ei daijiten) has been the largest and most authoritative Japanese-English dictionary ever published.” ซึ่งยืนยัน ว่าตั้งแต่ตีพิมพ์ในปี

1918 พจนานุกรมเล่มนี้เป็นพจนานุกรมญี่ปุ่น - อังกฤษที่ใหญ่และรวบรวมคำไว้มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา จึงเห็นสมควรที่จะเลือกพจนานุกรมฉบับนี้เป็นแหล่งข้อมูล

การรวบรวมคำกริยาทำโดย รวบรวมคำกริยาทุกคำที่ปรากฏในพจนานุกรมตั้งแต่อักษร a ไปจนถึง z จากข้อมูลดิบที่คัดลอกคำกริยาทั้งหมดจากพจนานุกรมนำมาคัดเลือกเอาเฉพาะคำกริยาที่เขียนด้วยอักษรคันจิตามด้วยโอะคุริงะนะ ส่วนคำกริยาที่เขียนด้วยอักษรฮิระงานะทั้งคำไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ เพราะถือว่าไม่มีการใช้โอะคุริงะนะในคำ ๆ นั้น นอกจากนี้ก็ยังแยกกลุ่มคำกริยาที่ลงท้ายด้วยคำกริยา suru ออกไปจากกลุ่มข้อมูลเพราะ suru เป็นคำกริยาหนึ่งคำที่มีลักษณะเฉพาะทางไวยากรณ์ ใช้เติมกับอักษรคันจิเพื่อทำให้คำนามเปลี่ยนเป็นคำกริยา ในหลักไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นคำกริยา suru นี้ อาจจะมาตามด้วยคำช่วย せ/お ซึ่ง เป็นคำช่วยที่กรรม ทำให้คำที่อยู่หน้า "suru" เป็นคำนามและ ถือว่า "suru" เป็นคำกริยา 1 ตัวที่เป็นอิสระไม่ใช่ปัจจัยเติมท้ายของคำใด จึงไม่ถือว่าคำกริยา "suru" เป็นโอะคุริงะนะ

ในการแบ่งกลุ่มคำกริยาเพื่อศึกษารูปแบบของโอะคุริงะนะนี้ ผู้วิจัยตั้งใจที่จะเน้นไปยังรูปแบบและลักษณะที่ปรากฏของโอะคุริงะนะเท่านั้น แต่เมื่อทำการแบ่งกลุ่มตามหลักการที่กล่าวมานี้ พบว่าในบางกลุ่มมีลักษณะของการเติมโอะคุริงะนะจำนวนมาก เนื่องจากคำกริยาส่วนใหญ่ที่พบเห็นในบทเรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นและชั้นกลางโดยทั่วไปจะพบว่าจำนวนของโอะคุริงะนะที่ปรากฏอยู่ท้ายคำกริยารูปพจนานุกรมจะมีโอะคุริงะนะเพียงหนึ่งหรือสองตัวเป็นส่วนใหญ่ แต่กรณีที่พบนี้มีถึงสี่และห้าตัว และเมื่อพิจารณาดูแล้วพบว่า เป็นโอะคุริงะนะที่มีลักษณะเป็นคำประสม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำเรื่องของโครงสร้างคำและการปรากฏของตัวอักษรคันจิมาใช้เป็นปัจจัยเสริมในการจัดกลุ่มโอะคุริงะนะด้วย และใส่เครื่องหมายวงเล็บให้กับกลุ่มอักษรที่เป็นคำเดียวกัน เช่น (kanji + okurigana) + hiragana หมายความว่าส่วนที่อยู่ในวงเล็บ (kanji + okurigana) เป็นคำหนึ่งคำ¹

¹ ส่วนที่ตามมาซึ่งปรากฏในรูปอักษรฮิระงานะทั้งหมดนั้น อาจจะมีความเป็นไปได้ที่เป็นคันจิและโอะคุริงะนะ แต่เนื่องจากคำที่เก็บข้อมูลมาจากพจนานุกรมนั้นปรากฏอยู่ในรูปของอักษรฮิระงานะจึงต้องใช้อักษรตามที่ปรากฏในพจนานุกรม เช่น 燃えあがる moeagaru ไม่ใช่ 燃え上がる

1. การแบ่งกลุ่มคำกริยา

เพื่อที่จะศึกษารูปแบบของโอะคุริงะนะที่ปรากฏในคำกริยา จึงทำการแบ่งกลุ่มคำกริยาตามลักษณะของการรวมตัวกันของอักษรคันจิและโอะคุริงะนะที่ปรากฏอยู่ได้ 5 ประเภทดังนี้

1.1 คำที่เขียนด้วยอักษรคันจิตามด้วยโอะคุริงะนะ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้ คือ

	kanji + okurigana	ตัวอย่างเช่น
shinobu	忍ぶ	1. bear 2. conceal 3. steal one's way
kaesu	帰す	let go back

1.2 เป็นคำที่มีโครงสร้างเป็น (kanji + okurigana) + hiragana² เมื่อมองรวม ๆ อาจจะเห็นว่าคล้ายประเภทที่ 1 ตัวอย่างเช่น

osoikakaru	襲い + かかる	pounce upon
hazukashigarau	恥ずかし + がる	be shy

1.3 คำที่เขียนด้วยอักษรฮิระงานะรวมกับคำที่เขียนด้วยอักษรคันจิ ตามด้วยโอะคุริงะนะ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้คือ hiragana + (kanji + okurigana) ตัวอย่างเช่น

nosabarideru	のさばり出る	see でしやばる
bukkakeru	ぶっ掛ける	dash (water)a person
chongiru	ちよん切る	chop off
funjibarau	ふん縛る	bind

1.4 คำที่เขียนด้วยอักษรคันจิรวมกับคำที่เขียนด้วยอักษรคันจิ ตามด้วยโอะคุริงะนะ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้คือ kanji + kanji + okurigana มี

---

² เมื่อแบ่งคำในประเภทที่ 1 แล้ว พบว่ามีคำจำนวนหนึ่งเขียนด้วยอักษรคันจิโอะคุริงะนะตามมาหลายตัว หลังจากพิจารณาแล้วพบว่าคำประเภทนี้มีลักษณะเป็นคำประสมที่เขียนด้วยอักษรคันจิโอะคุริงะนะตามมาหนึ่งตัว รวมกับคำที่เขียนด้วยอักษรฮิระงานะอีกหนึ่งคำ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้คือ (kanji + okurigana) + hiragana ดังที่กล่าวแล้วว่าข้อมูลจะคัดลอกออกมาตามที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรม ดังนั้นเมื่อเป็นรูปของอักษรฮิระงานะจึงต้องใช้อักษรตามที่ปรากฏ และเนื่องจากอักษรฮิระงานะท้ายคำทั้งหมดมีลักษณะเป็นคำที่ประสมเข้ามา จึงแยกคำกริยาที่มีลักษณะเช่นนี้ไว้ต่างหากในประเภทที่สอง

ลักษณะคล้ายโครงสร้างที่ 3 ต่างกันตรงที่ประเภทที่ 4³ นี้มีอักษรคันจิประสมกับคันจิ และโอะคุริงะนะ แทนที่จะเป็นอักษรฮิระงะนะเหมือนในประเภทที่ 3 ตัวอย่างเช่น

hokakeru	帆掛ける	set sail
noboseru	逆上せる	1. have a rush of blood to the hard 2. get excited 3. have on the brain
gyuujiru	牛耳る	put a batter out

1.5 คำที่เขียนด้วยอักษรคันจิตามด้วยโอะคุริงะนะ รวมกับคำที่เขียนด้วยอักษรคันจิตามด้วยโอะคุริงะนะ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้คือ

(kanji + okurigana) + (kanji + okurigana) ตัวอย่างเช่น

arigatagaru	有り難がる	be thankful
fukiyamu	吹き止む	blow over
narihikibu	鳴り響く	resound

2. จัดกลุ่มตามเสียงท้าย

เมื่อแบ่งคำกริยาออกเป็นประเภทต่าง ๆ 5 ประเภทแล้ว นำข้อมูลที่ปรากฏในประเภทที่ 1-5 มาแบ่งออกเป็นกลุ่มตามเสียงสุดท้ายของคำกริยา เนื่องจากคำกริยาจะเปลี่ยนรูปตามกฎของเสียง และอาศัยเสียงสุดท้ายเป็นหลัก จึงจัดออกเป็นกลุ่มของเสียงสุดท้ายโดยเรียงลำดับตามอักษรภาษา อังกฤษคือ -bu, -gu, -ku, -mu, -nu, -ru, -su, -tsu, -u ในกลุ่ม -ru นี้ยังแยกออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มเสียง /eru/ และ เสียง /iru/ ทำให้มีทั้งหมด 11 กลุ่ม

³ เมื่อแบ่งคำในประเภทที่ 4 แล้วพบคำที่เขียนด้วยอักษรคันจิมีโอะคุริงะนะตามมาหลายตัว เช่นเดียวกับประเภทที่ 2 หลังจากที่ได้พิจารณาแล้วพบว่าคำกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นคำประสมที่เขียนด้วยอักษรคันจิมีโอะคุริงะนะตามมาหนึ่งตัว รวมกับคำที่เขียนด้วยอักษรฮิระงะนะอีกหนึ่งคำ จะเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้คือ (kanji + kanji + okurigana) + hiragana ตัวอย่างเช่น donaritsukeru 怒鳴りつける อย่างไรก็ตามลักษณะที่ยกตัวอย่างมานี้มีเพียงคำเดียว ดังนั้นจึงขอนับรวมไว้ในประเภทที่ 4 เช่นเดิม

การแบ่งกลุ่มเสียง /-eru/, /-iru/ แยกออกจาก -ru ในงานวิจัยนี้เป็น เพราะข้อมูลในกลุ่ม-ru มีจำนวนมาก จึงแบ่งกลุ่มที่มีเสียงท้ายจำนวนมากออกมา ไม่ได้แยกด้วยเหตุผลตามลักษณะไวยากรณ์ของการเปลี่ยนรูปคำกริยาภาษาญี่ปุ่นที่กำหนดว่ากลุ่มที่ 1 ลงท้ายด้วยเสียง /-u/ ทั้งหมด กลุ่มที่ 2 ลงท้ายด้วยเสียง/-eru/, /-iru/⁴

3. จัดกลุ่มรูปแบบการเติมโอะคุริงะนะ

เป็นการจัดกลุ่มรูปแบบการเติมโอะคุริงะนะของอักษรคันจิตัวเดียวกันที่ ออกเสียงเหมือนกัน ตัวอย่างเช่น

คันจิ	อกรรมกริยา		สกรรมกริยา	
浮	u (kareru)	う (かれる)	u (kaberu)	う (かべる)
	u (kabu)	う (かぶ)		
	u (ku)	う (<)		
転	koro (garu)	ころ (がる)	koro (gasu)	ころ(ガス)
	koro (geru)	ころ (げる)		
	koro (bu)	ころ (ぶ)		
広	hiro (garu)	ひろ (がる)	hiro (geru)	ひろ(げる)
	hiro (maru)	ひろ (まる)	hiro (meru)	ひろ(める)
止	to (maru)	と (まる)	to (meru)	と(める)
	todo (maru)	とど (まる)	todo (meru)	とど(める)
	ya (mu)	や (む)	ya (meru)	や(める)

⁴ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าการงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาลักษณะของโอะคุริงะนะตามกลุ่มเสียงท้ายคำ ในขณะที่เดียวกันยังพบว่า คำกริยาจำนวนมากที่เขียนด้วยอักษรคันจิและลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ -ru เพียงตัวเดียวแต่เปลี่ยนรูปคำกริยาเหมือนกับกลุ่มที่ลงท้ายด้วยเสียง /-eru/, /-iru/ ก็มี นอกจากนี้คำกริยาที่ใช้กฎในการเปลี่ยนรูปคำต่างกันอาจมีโอะคุริงะนะรูปพจนานุกรมที่เหมือนกันได้ เช่น

iru 居る 1.be 2.live 3.inhabit 4.happen to be etc. เปลี่ยนรูปแบบกลุ่มที่ 2

iru 要る want เปลี่ยนรูปแบบกลุ่มที่ 1

จึงไม่มีความจำเป็นที่จะแยกกลุ่มคำกริยาตามกฎไวยากรณ์ของการเปลี่ยนรูปคำกริยา แต่ที่แยกออกมาเป็นเสียง /-eru/, /-iru/ อีกสองกลุ่มเพราะเป็นกลุ่มที่มีจำนวนคำมาก การแยกออกมาจาก เสียง -ru อาจจะ ทำให้เห็นลักษณะเฉพาะบางอย่างได้

ผลการวิจัย

จากประเภทของคำที่กล่าวมา 5 ประเภทข้างต้นนั้น เมื่อนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้จัดแบ่งตามประเภทและในแต่ละประเภทแบ่งย่อยลงไปเป็นกลุ่มเล็กๆตามเสียงโอะคุริงะนะท้ายคำก็จะพบว่าในพจนานุกรมเล่มนี้มีคำกริยารูปพจนานุกรมที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะอยู่ทั้งหมดประมาณ 4,793 คำ ซึ่งเมื่อแบ่งออกเป็นแต่ละประเภท จะจัดลำดับตามจำนวนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทของคำ	โครงสร้าง	จำนวนคำ	ร้อยละ
1	ประเภทที่ 5	kanji (okurigana) + kanji (okurigana)	2,251	46.96
2	ประเภทที่ 1	kanji + okurigana	1,907	39.79
3	ประเภทที่ 4	kanji + kanji + okurigana	489	10.20
4	ประเภทที่ 2	(kanji + okurigana) + hiragana	99	2.07
5	ประเภทที่ 3	hiragana + (kanji + okurigana)	47	0.98

จากข้อมูลคำกริยาที่นำมาจัดเป็นกลุ่มตามเสียงท้ายคำ 11 กลุ่ม โดยแยกกลุ่ม -ru ซึ่งมีจำนวนมากออกเป็นอีกสองกลุ่มย่อยคือเสียง /eru/ และ /iru/ เมื่อนำจำนวนของคำกริยาทั้งหมดมาจัดเรียงตามลำดับจะได้ผลลัพธ์ดังนี้คือ

ลำดับที่	กลุ่มคำตามเสียงท้าย	จำนวนคำ	ร้อยละ
1	/-eru/	1,392	29.04
2	る ru	1,098	22.91
3	す su	917	19.13
4	く ku	370	7.72
5	む mu	337	7.03
6	う u	326	6.8
7	/-iru/	160	3.34
8	つ tsu	78	1.63
9	ぐ gu	73	1.52
10	ぶ bu	40	0.83
11	ぬ nu	2	0.04

จากการรวบรวมคำกริยาตามเสียงท้ายคำ พบว่า คำกริยาในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะลงท้ายด้วย る ru เพราะเมื่อรวมกลุ่มที่ลงท้ายด้วยเสียง /-e/ru /-i/ru และกลุ่มที่ลงท้ายด้วย る ru เข้าด้วยกันจะมีจำนวนถึง 55.29% ส่วนกลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือ ぬ nu พบเพียงสองคำในคำว่า 死ぬ shinu, และ 焼け死ぬ yakeshinu ซึ่งเป็นคำประสมกับกริยา 死ぬ shinu นั่นเอง

นอกจากจำนวนคำกริยาทั้งหมดและจำนวนคำกริยาตามเสียงลงท้ายที่กล่าวมาแล้ว ในจุดประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 จะสรุปได้ดังนี้คือ

1. ลักษณะและจำนวนพยางค์ของโอะคุริงะนะ

ในเรื่องนี้พบว่า จำนวนของโอะคุริงะนะมีได้ตั้งแต่ 1 พยางค์ไปจนถึง 5 พยางค์ คำประเภทที่ 1 เป็นประเภทที่มีจำนวนพยางค์ได้หลากหลาย มีจำนวนตั้งแต่ 1 ถึง 5 พยางค์ เช่น

คำกริยาที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ ๑ ตัวเดี่ยว อย่างในคำว่า 売る u ru "sell"

คำกริยาที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ 2 ตัว เช่น 異なる kotonaru "differ"

คำกริยาที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ 3 ตัว เช่น 散らかる chirakaru "be scattered"

คำกริยาที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ 4 ตัว เช่น 面白がる omoshirogaseru "amuse" ひらひらす hippazusu "dodge"

คำกริยาที่ลงท้ายด้วยโอะคุริงะนะ 5 ตัว เช่น 放りたらかす hottarakasu "neglect"

2. รูปแบบเสียงท้ายและรองสุดท้าย

รูปแบบการเติมโอะคุริงะนะเพียงพยางค์เดียวมีได้ในทุกกลุ่มคำกริยารวมถึงคำกริยาที่ลงท้ายด้วย nu รูปแบบการเติมโอะคุริงะนะ 2 พยางค์นั้นพบได้ในทุกกลุ่มคำกริยายกเว้นกลุ่มคำกริยาที่ลงท้ายด้วย nu รูปแบบของโอะคุริงะนะ 2 พยางค์ในคำกริยาที่ลงท้ายด้วยเสียงเดียวกันก็必将มีความคล้ายคลึงกันมากดังตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 2 รูปแบบของโอะคุริงะนะ 2 พยางค์ในคำกริยาที่ลงท้ายด้วยเสียงเดียวกัน

ประเภทที่	กลุ่ม ku	กลุ่ม mu	กลุ่ม/eru/	กลุ่ม/iru/	กลุ่ม ru	กลุ่ม su	กลุ่ม u
1	- meku	- bamu	- beru	- biru	- baru	- basu	- mau
	- tsuku	- bumu	- deru	- chiru	- daru	- gasu	- nau
	- waku	- gumu	- eru	- giru	- garu	- kasu	- rau
	- zuku	- jimu	- geru	- iru	- karu	- masu	- wau
		- ramu	- keru	- jiru	- maru	- rasu	- rou
		- remu	- meru	- kiru	- naru	- sasu	
		- shimu	- neru	- miru	- saru	- tasu	
		- yamu	- reru	- riru	- sharu	- wasu	
		zumu	- seru		- taru	- yasu	
			- teru		- waru	- zasu	
			- zeru		- zaru	- bosu	
					- doru	- gosu	
					- koru	- kosu	
					- moru	- rosu	
					- buru	- tosu	
					- guru	- kusu	
					- kuru	- rusu	
					- yuru		
					- zuru		

ตารางที่ 2 ต่อ

ประเภทที่	กลุ่ม ku	กลุ่ม mu	กลุ่ม/eru/	กลุ่ม/iru/	กลุ่ม ru	กลุ่ม su	กลุ่ม u
3	-	-	- geru - keru - reru	-	- garu	- kusu	
	- tsuku - Zuku	- bamu	- beru - eru - geru - keru - meru - neru - reru - seru - teru เหมือน ประเภท ที่ 1 แต่ ไม่มี - deru และ - zeru	- biru - giru - jiru - kiru - miru เหมือน ประเภท ที่ 1 แต่ ไม่มี - chiru - iru - riru	- baru - garu - karu - maru - moru - buru	- basu - gasu - kasu - masu - rasu - wasu - gosu - rosu - tosu - kusu	- kau - nau - rau
	-	- shimu	เหมือน ประเภท ที่ 1	เหมือน ประเภท ที่ 1 แต่ ไม่มี - iru - miru	- garu - karu - maru - naru - saru - taru - aru - moru - kuru	เหมือน ประเภท ที่ 1 แต่ ไม่มี - sasu - zasu - rusu	เหมือน ประเภท ที่ 4

จากตัวอย่างที่ยกมานี้จะเห็นว่าจากรูปแบบในประเภทที่ 1 คำกริยากลุ่ม ru เป็นกลุ่มคำที่มีรูปแบบของโอะคุริงะนะมากที่สุดถึง 19 แบบ รองลงมาคือคำกริยากลุ่ม su มี 17 แบบ จะพบลักษณะเช่นเดียวกันในรูปแบบของคำประเภทอื่น ๆ ได้อีก

สังเกตว่า ลักษณะการเติมโอะคุริงะนะหลายตัวหรือหลายพยางค์ อาจจะมาจากการเปลี่ยนรูปของคำ เช่นมาจากการเปลี่ยนรูปคุณศัพท์ ทำให้มีจำนวนโอะคุริงะนะมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การเติม -garu ต่อท้ายคำคุณศัพท์ที่ลงท้ายด้วย shi เป็น -しがる -shigaru เช่นในคำว่า 新しがる atarashigaru “hunt after novelty” 恥ずかしがる hazugashigaru “be shy”

จำนวนพยางค์และรูปแบบของโอะคุริงะนะมีความสัมพันธ์กับจำนวนคำของแต่ละกลุ่มคำด้วย ถ้ากลุ่มคำกริยานั้นมีจำนวนคำมาก จำนวนพยางค์และรูปแบบของโอะคุริงะนะก็จะมีจำนวนมากด้วยเช่นกัน

3. รูปแบบของโอะคุริงะนะในคำกริยาประเภทอกรรมกริยาและสกรรมกริยา

จากรูปแบบต่าง ๆ ของโอะคุริงะนะในคำกริยาที่ได้ทำกรวิเคราะห์นั้น ไม่สามารถจะกล่าวได้ว่า ถ้าคำกริยาในรูปอกรรมกริยามีลักษณะเช่นนี้ คำกริยารูปสกรรมกริยาจะต้องเป็นเช่นนั้น แต่หากจะสรุปรูปแบบอย่างกว้าง ๆ อาจจะสรุปได้เช่นเดียวกับที่ 倉八 (คุระสะชิ, 1999) ได้กล่าวว่า การแบ่งรูปแบบของอกรรมกริยาและสกรรมกริยาอาจแบ่งกว้าง ๆ ได้ 3 แบบ คือ

1.3.1 อกรรมกริยาลงท้ายด้วยเสียง /-u/ สกรรมกริยาจะลงท้ายด้วย ず-su เช่น

คันจิ	โอะคุริงะนะในคำ	
	อกรรมกริยา	สกรรมกริยา
残 noko	る ru	す su
回 mawa	る ru	す su
直 nao	る ru	す su
乾 kawa	く ku	かす kasu
及 oyo	ぶ bu	ぼす bosu
励 hage	む mu	ます masu

1.3.2 อกรรมกริยาลงท้ายด้วยเสียง /-u/ สกรรมกริยาจะลงท้ายด้วยเสียง /-e/ru เช่น

คันจิ	โอะคุริงะนะในคำ	
	อกรรมกริยา	สกรรมกริยา
建 ta	つ tsu	てる teru
育 sodai	つ tsu	てる teru
漬 tsu	かる karu	ける keru
受 u	かる karu	ける keru
始 haji	まる maru	める meru
歸 shi	まる maru	める meru
上 e	がる garu	げる geru
並 nara	ぶ bu	べる beru

1.3.3 อกรรมกริยาลงท้ายด้วยเสียง /-u/ สกรรมกริยาจะลงท้ายด้วยเสียง /-u/ เช่น

คันจิ	โอะคุริงะนะในคำ	
	อกรรมกริยา	สกรรมกริยา
持 mo	てる teru	つ tsu
絶 ta	える eru	つ tsu
切 ki	れる reru	る ru
割 wa	れる reru	る ru

อย่างไรก็ตามผู้สอนอาจให้แนวทางแก่ผู้เรียนได้ว่า คำกริยาที่มีคู่คำอกรรมกริยาและสกรรมกริยาจะมีรูปแบบเช่นที่กล่าวมา 3 แบบนี้ได้ แต่ไม่อาจกล่าวได้ว่า ถ้าคำกริยาคัวใดลงท้ายด้วยเสียงเช่นนี้ จะเป็นอกรรมกริยา หรือลงท้ายด้วยเสียงเช่นนั้นจะเป็นสกรรมกริยา เพราะในความเป็นจริงไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป และอาจเป็นการสร้างกรอบความคิดที่ไม่ถูกต้องให้แก่ผู้เริ่มเรียนได้

จะขอยกตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อแสดงให้เห็นว่าในคำกริยาบางคำสามารถทำหน้าที่เป็นได้ทั้งอกรรมกริยาและสกรรมกริยา เช่น

	อกรรมกริยา	สกรรมกริยา	คำอ่าน
耐	た (える)	た (える)	ta(eru)
待	ま (つ)	ま (つ)	ma(tsu)
堪	こら (える)	こら (える)	kora(eru)
急	いそ (<)	いそ (<)	iso(gu)
引	ひ (<)	ひ (<)	hi(ku)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องโอะคุริงะนะนี้ ทำให้เห็นว่ามียังสิ่งทีควรศึกษาเพิ่มเติม คือ

1. คำประสม

มีคำประสมหลายคำที่ปรากฏในโครงสร้างคำประสม เป็นคำที่เกิดบ่อย เช่น kakeru, tsuku, tsukeru, ageru, kaneru, komu ฯลฯ จะเป็นส่วนที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาโครงสร้างคำประสม และความหมายของคำต่อไป

2. คำที่มีการเขียนหลายแบบ

การเติมโอะคุริงะนะท้ายคำในภาษาญี่ปุ่นนี้ ถึงแม้จะมีกฎเกี่ยวกับการเติมโอะคุริงะนะเป็นหลักไว้ แต่พบว่ามีการใช้ที่ไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ และมีการยกเว้นให้เขียนได้ตามความนิยม และถือว่าเป็นที่เข้าใจกันในกลุ่มเจ้าของภาษาผู้ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ การศึกษาว่าโอะคุริงะนะตัวใดมีการเขียนได้หลายแบบ ไม่เขียนตามกฎก็ได้ไม่ผิด เช่น

รูปตามกฎ	รูปที่ยอมรับ	รูปตามกฎ	รูปที่ยอมรับ	
浮かぶ	浮かぶ	ukabu	生れる	生まれる umareru
押さえる	押える	osaeru	捕らえる	捕える toraeru
断わる	断る	kotowaru	積もる	積る tsumoru

รวมถึงการใส่โอะคุริงะนะของคำประสมบางคำเขียนได้หลายแบบคือมีการใส่โอะคุริงะนะของคำทั้งสองคำที่นำมาประสมกัน หรือใส่เฉพาะตัวหลัง หรือไม่ใส่โอะคุริงะนะเลย เช่น จากกฎของกระทรวงศึกษาธิการ คำว่า moushikomi อาจจะเขียนเป็น 申し込み หรือ 申込み หรือ 申込 ได้ทั้งสามแบบ หรือในคำว่า uchiawaseru อาจจะเขียนเป็น 打ち合わせる หรือ 打ち合せる หรือ 打合せる

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บรรณานุกรม

- Compwisdom. (2006). Okurigana. Retrieved August 5, 2010, from <http://www.compwisdom.com/topics/Okurigana?PHPSESSID=pi6f83j6hc8sfevuca7avvpck5>
- Coulmas, F. (1989). *The writing systems of the world*. Oxford: B. Blackwell.
- _____. (1999). *The Blackwell Encyclopedia of Writing Systems*. Retrieved September 5, 2011, from http://www.blackwellreference.com/public/tocnode?id=g9780631214816_chunk_g978063121481617_ss1-4
- Gilhooly, H. (1999). *Beginner's Japanese script / Helen Gilhooly*. London: Hodder Headline.
- Habein, Y.S. (1984). *The history of the Japanese written language*. Tokyo: University of Tokyo Press.
- Hadamitzky, W., & Spahn, M. (1981). *Kanji and Kana*. Tokyo: Charles E. Tuttle Company.
- Halpern, J, (Ed.). (1991). *New Japanese – English Character Dictionary*. Tokyo: Kenkyusha.
- Hiroo Japanese Center. (2001). *The Complete Japanese verb Guide*. Tokyo: Charles E.Tuttle Publishing.
- Honda,K. (2008). Okurigana: An Analysis from the Viewpoint of Decoding. *Tsukuba Journal of Applied Linguistics*, 15(1), 87-100.
- Masuda, K. (Ed.). (1988). *Kenkyusha's New Japanese – English Dictionary* (4th ed.). Tokyo: Kenkyusha.
- Miller, R.A. (1980). *Origins of the Japanese language : lectures in Japan during the academic year, 1977-78*. Seattle: University of Washington Press.
- _____. (1980). *The Japanese language*. Chicago: University of Chicago Press.

- _____. (1997). *A Japanese Reader: Graded Lessons for Mastering the Written Language*. Tokyo: Charles E. Tuttle Publishing.
- Rogers, H. & Malden, M. (2005). *Writing systems : a linguistic approaches*. Malden, MA: Blackwell.
- Roland, A.L., & Akiyama, N. (2008). *501 Japanese Verbs (Barron's Foreign Language Guides)* (3rd ed.). New York: Barron's Educational Series, Inc.
- Satake, H. (2006). Kanji to Hyōki. In Tomiyoshi, M. & Masaaki, N. (Eds.), *Kanji no Hataraki*. (pp.44-64). Tokyo: Asakura Shōten.
- Seeley, C. (2000). *A History of Writing in Japan*. Hawaii: University of Hawaii Press.
- Smith, J.S. (1996). Japanese Writing. In P.T. Daniels & W. Bright (Eds.), *The World's Writing Systems*. 209-217. New York: Oxford University Press.
- Speedlook. (2008). *Okurigana*. Retrieved September 3, 2010, from <http://www.myetymology.com/encyclopedia/Okurigana.html>
- Tomoda, T. (2005). *Change in Script Usage in Japanese: A Longitudinal Study of Japanese Government White Papers on Labor*. Retrieved March 9, 2010, from <http://www.japanese studies.org.uk/articles/2005/Tomoda.html>
- Torrance, M., Waes, L.V., & Galbraith, D. (2007). *Writing and Cognition: Research and Applications*. Amsterdam: Elsevier.
- 宮島達夫、鈴木重幸. (1977). 『国語国字問題の理論』むぎ書房.
- 田部井 文雄. (2006). 『「完璧」はなぜ「完べき」と書くのか-これでいいのか?』大修館書店.
- 日本語国際センター. (1992). 『日本語教授法』国際交流基金日本語国際センター.
- 武部 良明. (1981). 送り仮名の問題点. 講座日本語教育第17分冊. 早稲田大学語学教育研究所.
- 倉八順子. (1999). 『日本語の表現技術』古今書院.

- 井上 次夫. (2007). 送り仮名の誤答分析-誤答例を用いた送り仮名指導に向けて-. Retrieved September 10, 2010, from <http://www.oyamat.ac.jp/tosyo/kiyou/kiyou39/001%20inoue.pdf>
- 文化庁. (2002). 国語施策情報システム. Retrieved September 9, 2010, from <http://www.bunka.go.jp/kokugo/frame.asp?tm=20100913105841>
- 文部科学省. (1994). 送り仮名の付け方. Retrieved September 8, 2011, from http://www.mext.go.jp/b_menu/hakusho/nc/k19730618001/k19730618001.html
- インフォর্ম. (2010). 送り仮名. Retrieved May 29, 2012, from <http://www.informe.co.jp/useful/character/character4.html>